

CXIV.

स तथा भरतेनोक्तो रामो धर्मपथे स्थितः ।
 इदं वचनमक्लीवं मध्ये परिषदोऽब्रवीत् ॥ १ ॥
 नात्मनः कामकारोऽस्ति पुरुषोऽयमनीश्वरः ।
 इतरेतरतश्चैनं कृतान्तः परिकर्षति ॥ २ ॥
 सर्वे क्षयान्ता निचयाः पतनान्ताः समुच्छ्रयाः ।
 संयोगाश्च वियोगान्ता मरणान्तं च जीवितं ॥ ३ ॥
 यथा फलानां पक्वानां नान्यत्र पतनाद्वयं ।
 एवं नराणां जातानां नान्यत्र मरणाद्वयं ॥ ४ ॥
 यथागारं दृढस्थूलं जीर्णं भूत्वावसीदति ।
 तथावसीदन्ति नरा मृत्युपाशवशं गताः ॥ ५ ॥
 सहैव मृत्युर्व्रजति सह मृत्युश्च तिष्ठति ।
 गत्वा सुदूरमध्वानं सह मृत्युर्निवर्तते ॥ ६ ॥
 अहोरात्राणि वर्तन्ते सर्वेषां प्राणिनामिह ।
 आयूंषि क्षपयन्त्याश्रु ग्रीष्मे जलमिवांशवः ॥ ७ ॥
 आत्मानमनुशोच त्वं किमन्यमनुशोचसि ।
 आयुस्ते क्षीयते यस्य स्थितस्य चरतस्तथा ॥ ८ ॥
 गात्रेषु बलयः प्राप्ताः श्वेताश्चैव शिरोरुहाः ।
 जराया पुरुषो जीर्णः किं हि कृत्वा सुखी भवेत् ॥ ९ ॥